

VERVOLGTRAJECT BIJ ONVOLDOENDE ONDERWIJSKWALITEIT BVE

STATUS VAN DEZE NOTITIE

Deze notitie beschrijft een wijziging van het vervolgtraject bij onvoldoende onderwijskwaliteit. De notitie vormt een aanvulling op het Toezichtkader bve 2009. Conform de procedure van de WOT is de notitie besproken met het onderwijsveld. Zij is vastgesteld door de Inspecteur-generaal van het onderwijs en goedgekeurd door de staatssecretaris van OCW.

Deze wijziging van het vervolgtraject treedt in werking op 1 augustus 2010. De inspectie zal de instellingen na vaststelling over deze notitie informeren en de notitie op haar website plaatsen. Het nieuwe vervolgtraject geldt voor kwaliteitsonderzoeken die na 1 augustus uitgevoerd worden en niet voor lopende vervolgtrajecten.

AANLEIDING

De Tweede Kamer constateerde in het Algemeen Overleg van 14 april 2010 dat de periode van tenminste twee jaar tussen de constatering van onvoldoende onderwijskwaliteit en het feitelijk beëindigen van de opleiding naar haar oordeel te lang is. Zij verzocht de staatssecretaris mevr. Van Bijsterveldt-Vliegenthart om een verkorting van dat traject. De staatssecretaris zegde toe hierover met de inspectie te zullen overleggen. Naar aanleiding van dat overleg besloot de inspectie het vervolgtraject in te korten en daartoe het Toezichtkader bve 2009 te wijzigen.

HET HUIDIGE VERVOLGTRAJECT

Het vervolgtraject bestaat uit drie delen:

- a. de herstelperiode;
- b. het sanctietraject;
- c. de inwerkingtreding van de sanctie.

Ad a. De herstelperiode

In het huidige toezichtkader is het volgende over de herstelperiode opgenomen:

1. Na de eerste vaststelling van onvoldoende kwaliteit volgt een verbeterijd van circa een jaar. Dan volgt een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering.
2. Indien daarbij opnieuw onvoldoende kwaliteit vastgesteld wordt, volgt een formele waarschuwing cf. de WEB plus een tweede verbeterijd van tenminste een jaar. Na afloop van dat jaar volgt een tweede onderzoek naar kwaliteitsverbetering. Tussen de waarschuwing en het besluit tot ontnemen van rechten op grond van onvoldoende onderwijskwaliteit dient tenminste een jaar te zitten ^{1 2}.
3. Indien ook dan de kwaliteit niet aan de eisen voldoet, kan een sanctietraject gestart worden conform art. 6.1.4 ³:

Momenteel duurt het dus minimaal twee jaar voor het sanctietraject kan starten. Aangezien er tijd zit tussen elke inspectieonderzoek en het definitieve rapport, en er drie onderzoeken plaatsvinden, is dat in de praktijk enkele maanden langer.

¹ Art. 6.1.5, lid 1: (...) Onze Minister geeft eerst toepassing aan art.6.1.4, eerste lid onder a nadat na de waarschuwing tenminste een jaar verstreken is.

² In het geval van niet naleven van wettelijke vereisten voor het verzorgen van onderwijs is de herstelperiode korter: ten minste drie maanden. Verder geldt voor niet bekostigde instellingen een ander regime: op grond van artikel 6.2.2, eerste lid onder a, WEB kunnen de rechten pas aan de opleiding worden ontnomen wanneer de kwaliteit over *een reeks van jaren* onvoldoende is geweest. Bij de wetwijziging van de DAL is deze termijn ten onrechte niet aangepast, het voornemen is dit alsnog gelijk te trekken aan de termijn bij de bekostigde instelling bij de komende wetwijziging cgo.

³ Art. 6.1.4., lid 1: Onze Minister kan besluiten dat ten aanzien van een beroepsopleiding die de instelling verzorgt, de rechten, genoemd in artikel 1.3.1, gedurende twee jaar worden ontnomen indien:

- a. gebleken is dat de kwaliteit van die opleiding langer dan één jaar onvoldoende is geweest (...).

Lid 2: Een beschikking op grond van het eerste lid houdt in dat ten aanzien van het desbetreffende onderwijs:

- a. de aanspraak op bekostiging, bedoeld in artikel 1.3.1, voor zover van toepassing, vervalt,
- b. aan de examens of onderdelen daarvan geen diploma of certificaat als bedoeld in artikel 7.4.6 meer is verbonden, en
- c. de registratie in het Centraal register wordt beëindigd.

Ad b. Het sanctietraject

Het sanctietraject omvat de volgende stappen:

- a. het voornemen tot het ontnemen van rechten;
- b. mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op dit voornemen, mondeling (tijdens een hoorzitting) of schriftelijk;
- c. besluit tot het ontnemen van rechten met een datum van inwerkingtreding.

Dit sanctietraject duurt in de praktijk enkele maanden tot een half jaar.

Ad c. Inwerkingtreding

De inwerkingtreding kan op grond van twee wettelijke bepalingen slechts enige tijd na het besluit plaatsvinden⁴. Ten eerste moeten studenten de opleiding elders kunnen voltooien, en ten tweede moet het besluit genomen zijn vóór 1 november voorafgaand aan het studiejaar waarin de inwerkingtreding valt. Daarmee kan het nog tenminste driekwart jaar duren voor het genomen besluit in werking treedt.

Alles bij elkaar kan er drieënhalf jaar verlopen na de eerste constatering tot het daadwerkelijk stoppen van de opleiding. Het is wenselijk dit totale traject te verkorten.

NIEUW VERVOLGTRAJECT

Verkorting van de herstelperiode

De verandering bestaat er uit dat de instelling niet pas na het eerste onderzoek naar kwaliteitsverbetering een waarschuwing krijgt en nog een tweede jaar om de kwaliteit te herstellen, maar al bij de eerste constatering van onvoldoende kwaliteit, en nog maar één jaar verbeterijd.

1. In het geval de inspectie bij een eerste onderzoek naar onderwijskwaliteit van een opleiding constateert dat de opleiding van onvoldoende kwaliteit is (dat wil zeggen zeer zwak is) ontvangt de instelling tegelijk, of direct na het vastgesteld definitieve rapport een formele waarschuwing conform artikel 6.1.5 van de WEB. De inspectie informeert de minister over de onvoldoende kwaliteit.
2. De instelling krijgt de gelegenheid in een jaar de kwaliteit te herstellen. Deze termijn is de instelling al meegedeeld bij de ontvangst van het conceptrapport en is opgenomen in de brief met de waarschuwing. De termijn gaat in op het moment van het verzenden van de waarschuwingsbrief.
3. Na een jaar voert de inspectie bij de desbetreffende opleiding een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uit. Er kunnen zich dan drie situaties voordoen.
 - a. Indien de inspectie constateert dat het onderwijsproces hersteld is, doch de opbrengsten nog niet aan de norm voldoen, dan beoordeelt de inspectie de kwaliteit van de opleiding niet langer als zeer zwak, maar als zwak. De opleiding blijft onder aangepast toezicht staan en na een jaar beoordeelt de inspectie opnieuw de opbrengsten.
 - b. Indien de inspectie bij het onderzoek naar kwaliteitsverbetering constateert dat wel de opbrengsten, maar niet het onderwijsproces hersteld is, beschouwt de inspectie de opleiding nog steeds als zeer zwak.
 - c. Indien de inspectie bij het onderzoek naar kwaliteitsverbetering constateert dat zowel het onderwijsproces als de opbrengsten nog steeds niet aan de eisen voldoen, dan blijft de opleiding zeer zwak.Deze drie situaties en de bepaling of het eindoordeel zwak dan wel zeer zwak is, zijn reeds opgenomen in de Aanvulling voor 2010 op het Toezichtkader bve 2009.
4. Nadat in het definitieve rapport is vastgesteld dat de opleiding nog steeds zeer zwak is (situaties b en c), dan start het sanctietraject. Dat houdt in dat de instelling het voornemen ontvangt tot het ontnemen van rechten voor de desbetreffende opleiding.

⁴ Art.6.1.4, lid 3: Bij beschikking tot ontneming van rechten bepaalt Onze minister het tijdstip waarop die beschikking van kracht wordt zodanig, dat de voor de opleiding ingeschreven deelnemers de opleiding aan een andere instelling binnen een redelijke tijd kunnen voltooien.

Art. 6.1.4, lid 4: Onze Minister neemt een beschikking als bedoeld in het eerste lid voor 1 november van het jaar voorafgaand aan het studiejaar waarin het in het derde lid bedoelde tijdstip valt

In zeer uitzonderlijke gevallen kan de inspectie na het onderzoek naar kwaliteitsverbetering besluiten af te wijken van de standaardhersteltermijn van een jaar.

Verkorting in het sanctietraject

Het sanctietraject zelf bestaat uit een aantal stappen aan de kant van het ministerie van OCW, dan wel LNV en de inspectie. Door deze te stroomlijnen kan hier tijdwinst geboekt worden van mogelijk enkele maanden.

Verkorting bij de inwerkingtreding

Het is mogelijk de periode tussen het besluit en de inwerkingtreding te verkorten. Hiervoor is een wetswijziging nodig. De staatsecretaris zal dit in haar overdracht aan haar opvolger meenemen.